

طیب سازی حواس و عواطف کودکان

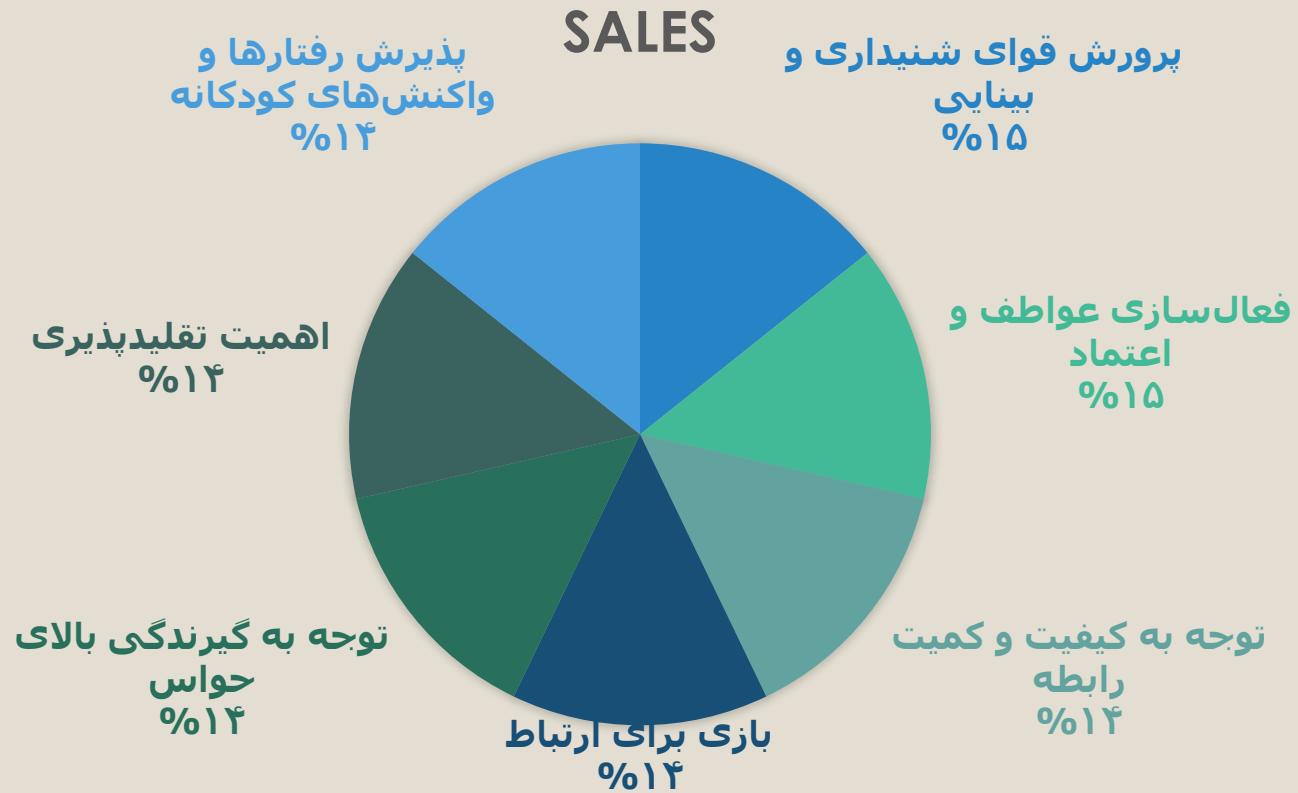
فصل اول

توجه در اشتراک با شیر کما:

در این فصل از چگونگی شکوفه کردن قوای ادراکی، عاطفی و رفتاری کودک از طریق حواس سخن گفته شده است و برخی از اصول توانمندسازی و مهارت‌های آن را بیان می‌کند.

طیب سازی محیط رشد و پرورش کودک، منجر به شکوفایی توان‌های فطری خاص این سنین در او می‌شود.

طبق اصول زیر باید تلاش کنیم نیروهای کودک را توانمند کنیم:

پذیرش رفتارها و واکنش‌های کودکانه
%۱۴

پرورش قوای شنیداری و بینایی
%۱۵

اهمیت تقلیدپذیری
%۱۴

فعالسازی عواطف و اعتماد
%۱۵

توجه به گیرندگی بالای حواس
%۱۴

توجه به کیفیت و کمیت رابطه
%۱۴

بازی برای ارتباط
%۱۴

پس:

نقش والدین اساسی ترین نقش است در تربیت کودک رفتارها و سبگ زندگی و گفتار والدین تاثیر ویژه بر شکل گیری رفتارهای کودکان دارد. مشاهده تصاویر خبیث و گناه آلود خیالات کودک را مخدوش می کند و باعث بروز نشانه های آسیب است. قرار گرفتن در محیط های طیب مثل مسجد، با میل و رغبت باعث انس گیری کودک است خواندن نماز فردی یا جماعت در خانه مهم است. امکان کاوش گری و تجربه های متعدد محیطی توسعه فکری کودک در بزرگسالی را به همراه دارد. حس آزادی کودک باید نسبت به حس اجبار غالب باشد. چون درک درستی از انتزاعیات در کودک نیست، پس در باره مسائل انتزاعی از او نباید انتظار داشت. والدین باید نسبت به رفتارهای کودکانه کودک تجمل داشته باشند. تحرک، پویایی و نشاط از لوازم مهم بازی های مربوط به این سنین است. آموزش مهارت های مفید توصیه شدنی است. بازی با اسباب بازی هایی که نیاز به خلاقیت و کشف دارند، نقش مهمی در یادگیری مفاهیم مختلف دارد. انس گیری کودک با افراد عالم و پرهیزکار و با ایمان در میل و رغبت به علم و اعمال صالح و ایمان موثر است. ارتباط مستمر با افراد ناصالح هم موجب آشنایی زودهنگام با بدی ها می شود. پاک شدن از آلودگی ها خوب است گاهی توسط خود کودک انجام شود.

راهکارهای عمومی و اختصاصی برای
تربیت هواس منجر می‌شود به:

- طیب‌شدن ادراکات
- افزایش قدرت گیرایی هواس
- معافیت از آسیب‌رسیدن به هواس
- کاهش فطرها و محدودیت‌های فسی

طیب‌سازی محیطی که کودک در آن احساس آرامش و
رهایی می‌کند و خالی کردن آن از گناهان و ناپاکی‌ها،
دریافت‌های فرزندان را با طبیات آشنا کرده و غیر مستقیم باید
و نباید‌های زندگی را بر او می‌آموزاند.

مهارت اول: الگو بودن برای صفات نیکو
کودک رفتارهای زیبا می بیند و می آموزد؛ هر چند به
آن عمل نکند.

می توان کودک را با واکنش های مناسب به رفتاری
ترغیب کرد.

محدود کردن کودک به آنچه به آن میل ندارد
می تواند زمینه تنفس کودک را فراهم آورد.

مهارت دوم: تنظیم ذائقه کودک

ذائقه از کودکی در انسان شکل می‌گیرد.

خانه باید به عنوان محیط اصلی کودک شکل‌دهنده ذائقه کودک ما با خوراکی‌های متنوع سالم باشد.

باورهای سلامت و سبک زندگی در همین سن شکل می‌گیرند.

بازی با محور طعم‌ها و خوردنی‌ها با توجه به ارتباط‌گیری قوی در بستر آن قابل توجه است.

خلاقیت در طبخ غذا و سفره‌آرایی موثر است.

باید به میزان مواد مورد نیاز بدن کودک مثل پروتئین‌ها توجه کرد.

مهارت سوم: تقویت حس لامسه و بویایی

دو حس فعال در کودکی لامسه و بویایی هستند.

لازم است لامسه و بویایی کودک را در این دوره بوسیله

انس با طیبات تقویت کنیم.

بوسیدن، نوازش کردن، به سینه چسبانیدن کودک توسط

مادر از مصادیق طیب بویایی و لمس طیب است که در

بستر ارتباط نزدیک با مادر تاثیر به سزایی دارد.

بازی‌های مختلف کمک کننده تقویت این حواس هستند.

مهارت چهارم: پرورش میل به طبیات و دوری از خباث

یکی از مهمترین اهداف تربیت در این دوره میل به طبیات در کودک است.

در هر دوره باید طبیات قابل فهم همان دوره آموزش داده شود تا زمینه برای آموزش طبیات با مراقب بالاتر فراهم کند.

در این دوره باید کودک را با طبیات ظاهری در خوردن و پوشیدن آشنا کرد و انس داد تا زمینه میل به خوبی های غیر ظاهری هم در او ایجاد شود.

مهارت پنجم: انس دهی کودک با مفاهیم، مکان‌ها، اشخاص دینی

این دوره دوره انس دهی کودک نسبت به

کلیت مفاهیم معنوی و مذهبی است.

عمل والدین عامل بسیار مهم در این

انس دهی است.

انس کودکان با اذکار مهمی که در روایات به

آن سفارش شده مثل ذکر «لااله الا الله» در

سه سالگی بسیار مهم است.

مهارت ششم: مراقبت و محافظت از ادراکات

از آن جا که ساختارهای درونی تر نطق مثل فرایند تفکر (تحلیل، مقایسه، طبقه بندی، تجزیه و ترکیب و انتزاع) هنوز شکل نگرفته، کودک به سرعت نسبت به محرکات بیرونی و آکنش نشان داده و دچار خطا می شود.

بنابراین بسیار خطاپذیر است و باید از ورودی های او محافظت کرد.

مهارت هفتم: تسهیل در یادگیری اکتشافی

اکتشاف: فرایند درک و فهم از طریق تجربه و کشف واقعیت به گونه‌ای که همراه با نقش فعال فرد باشد. حواس به عنوان ورودی‌های علم، نقش مهمی در یادگیری دارند و تا چیزی را تجربه یا حس نکنند، آن را نمی‌پذیرند. اکتشاف، میل و رغبت کودک را به دانستن بیشتر کرده و اعتماد به نفس او را تشدید می‌کند و باعث تثبیت و تعمیق یادگیری هم می‌شود.

مهارت هشتم: بازی‌های هدفمند

بازی یکی از ابزارهای مهم آموزش در دوران کودکی است. اولین هدف بازی برقراری ارتباط هرچه بهتر و صمیمی‌تر است.

بازی موجب تقویت عضلات بدن و شکوفایی استعدادها، درونی و رشد قوه ابتکار و اعتماد به نفس کودک می‌شود. بازی زبان کودک و ابزاری برای هر نوع آموزش تادیب و ارتباط با اوست.

بازی عاملی برای به نطق در آوردن کودک و فهم درونیات است.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ